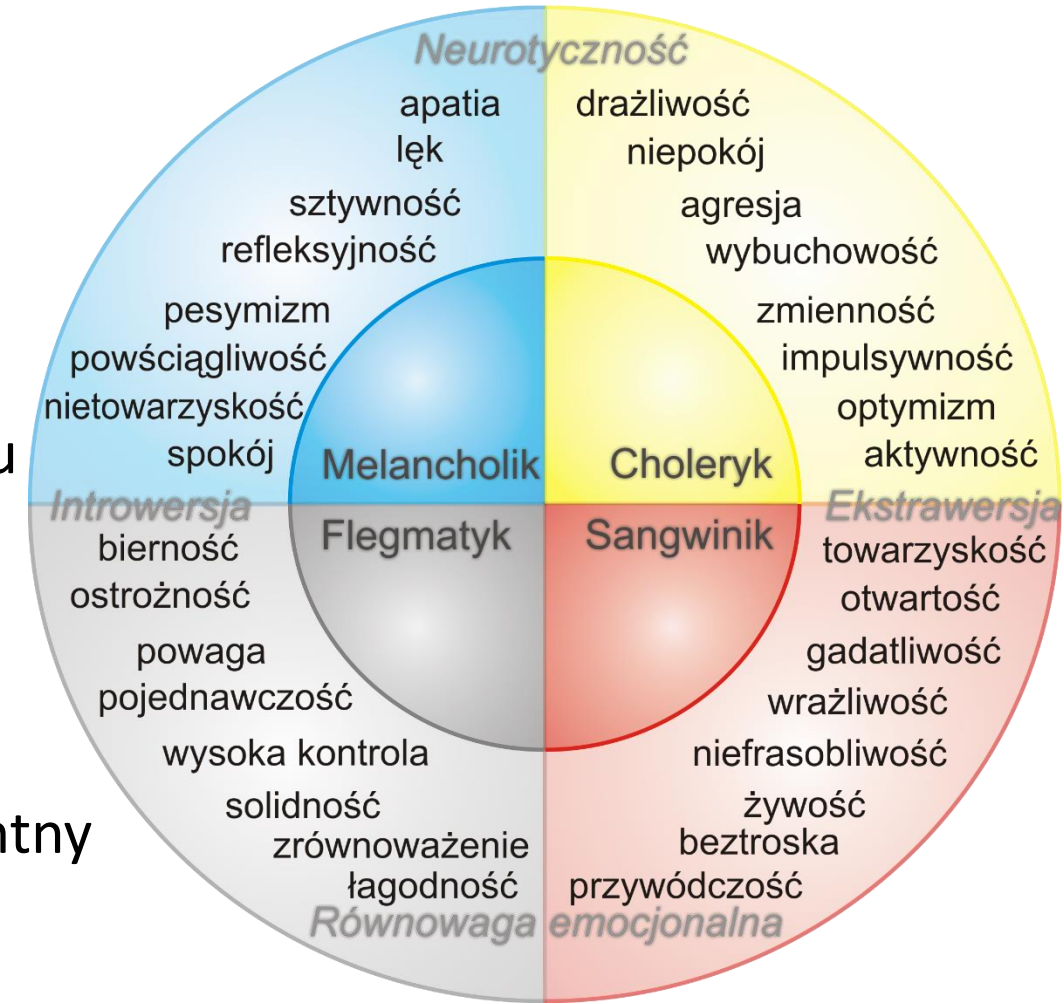

PRACOWNIA USŁUG I OBŁUGI GOŚCI

ZJAZD 5

Człowiek - temperament i charakter

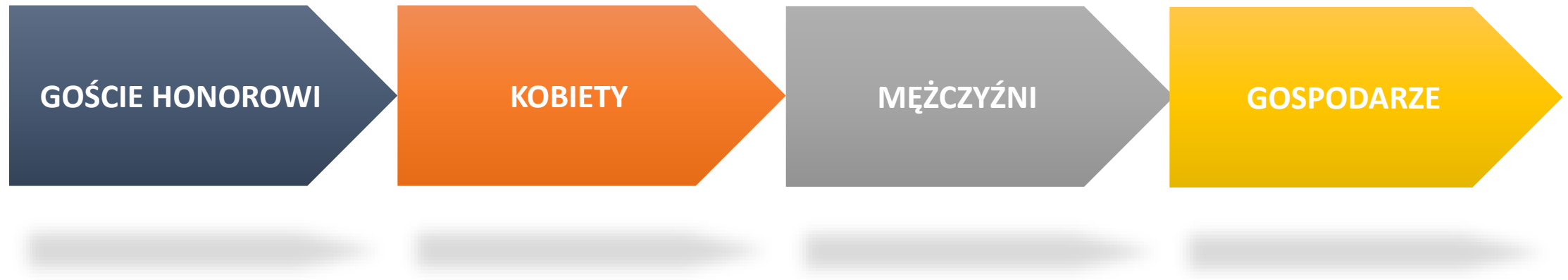
- Choleryk
  - pobudliwy i mało wytrwały w działaniu
- Sangwinik
  - człowiek o żywym i zmiennym usposobieniu
- Melancholik
  - mało uczuciowy i mało aktywny
- Flegmatyk
  - mało pobudliwy, lecz wytrwały i konsekwentny

Przebieg obsługi gości i zasady obsługi w ZG

Kolejność obsługi gości

- najpierw obsługiwani są goście honorowi, jubilaci, itd.
- osoby starsze obsługiwane są przed młodszymi
- panie przed panami
- na końcu obsługiwana jest osoba zamawiająca, jeśli nie jest ona gościem honorowym.

Czynności wykonywane przez kelnera z lewej i prawej strony

Z lewej strony

- prezentacja potraw na półmiskach,
- serwowanie potraw z półmisek i salaterek,
- nalewanie zupy z wazy
- Przynoszenie potraw na półmiskach – gość sam nakłada potrawę na talerz
- napoje i potrawy do pobrania z tacy przez gościa,
- ustawianie talerzyka do pieczywa
- Ustawianie pojedynczych porcji sałatek do dań zasadniczych
- wykładanie, zbieranie i uzupełnianie elementów zastawy stołowej znajdujących się po lewej stronie nakrycia

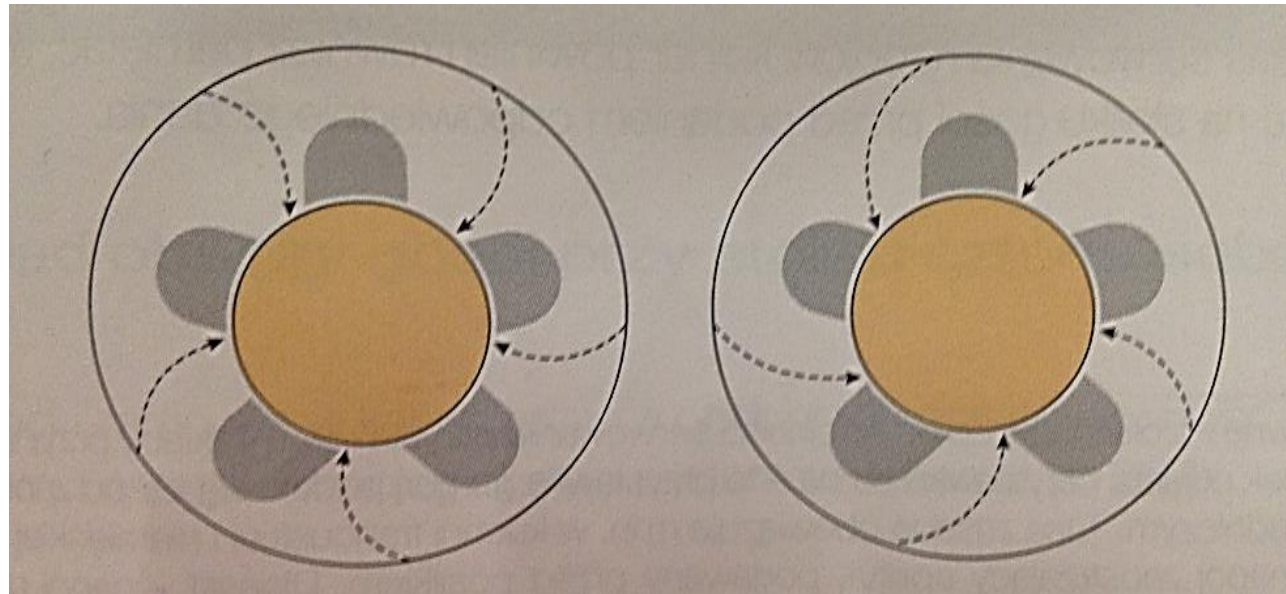

Z prawej strony

- podanie karty dań
- Podaje rachunek
- Prezentacja butelki
- napełnianie kieliszków i szklanek z butelek i karafek
- Podawanie wyporcjowanych potraw
- Ustawianie wyporcjowanych napojów w kieliszkach, szklankach, lub filiżankach
- Ustawianie sosjerek, waz z zupą
- Wykładanie, zbieranie i uzupełnianie zastawy stołowej po prawej i na środku nakrycia.

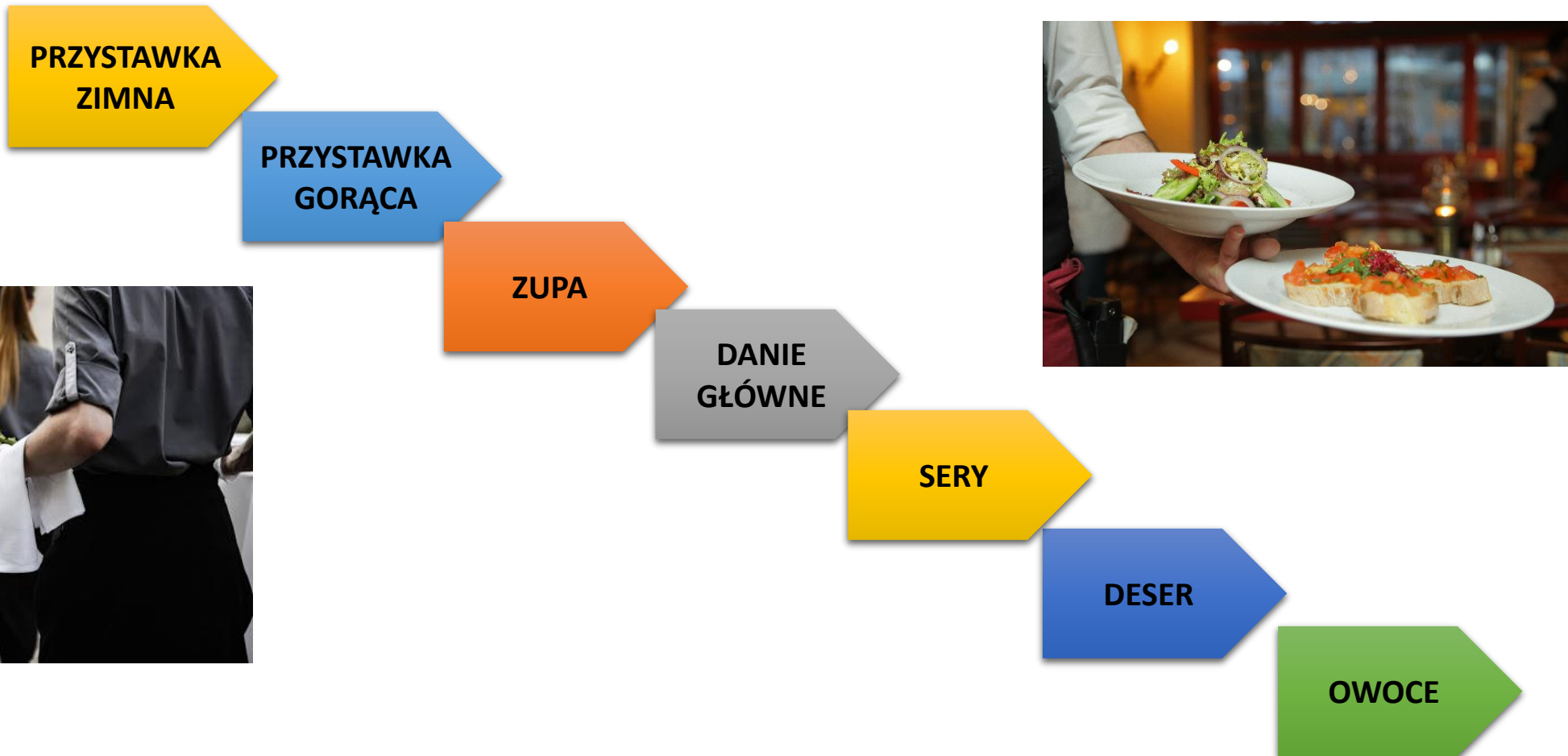
Kierunki obsługi gości

- Podczas podawania potraw i napojów kelner zawsze powinien poruszać się do przodu.
- Obsługując gości z prawej strony należy poruszać się wokół stołu zgodnie z ruchem wskazówek zegara, z lewej strony odwrotnie.

Kolejność podawania potraw

- *Czasami gdy posiłek rozpoczyna przystawka zimna to przystawkę gorącą podaje się po zupie, przed daniem głównym. Szczególnie w kuchni francuskiej i niemieckiej*

Kolejność podawania napojów

APERITIF

NAPÓJ DO
PRZYZYSTAWKI

NAPÓJ DO
DANIA
GŁÓWNEGO

KAWA LUB
HERBATA

DIGESTIF

Metody obsługi gości rodzaje serwisów

Metody obsługi

Metoda obsługi to sposób podawania gościom potraw i napojów.

- **Rodzaj obsługi zależy od:**
  - kategorii restauracji
  - kwalifikacji personelu obsługi
  - rodzaju uroczystości
  - liczby gości
  - rodzaju i liczby dań

Metody obsługi gości

Metoda niemiecka

- **Metoda niemiecka** zwana też amerykańską lub serwisem talerzowym polega na podawaniu gościom wyporcjowanych, całkowicie przygotowanych dań na talerzach oraz napojów w odpowiednich naczyniach.
- **Stosuje się podając:**
  - dania śniadaniowe na talerzach
  - przystawki na talerzach lub w pucharkach
  - zupy w bulionówkach lub w filiżankach
  - dania zasadnicze na talerzach
  - napoje w kieliszkach, szklankach lub w filiżankach
  - ciasta i desery na talerzykach lub w pucharkach
  - dodatki do dań i napojów we właściwych naczyniach

Metody obsługi gości

Metoda niemiecka

ZALETY

- estetyczny wygląd potraw
- dokładna realizacja zamówienia
- duża dynamika obsługi
- oszczędność sprzętu
- metoda ekonomiczna

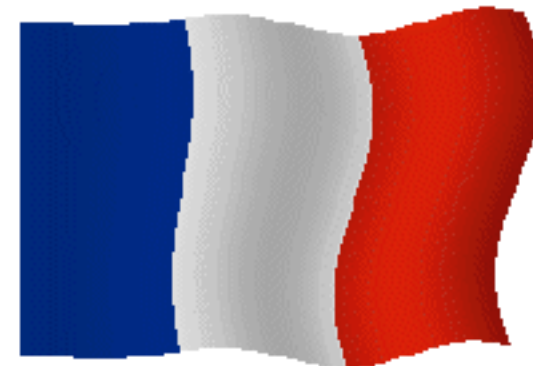
WADY

- mały kontakt gościa z kelnerem
- goście nie mają wpływu na wielkość porcji
- monotonia obsługi

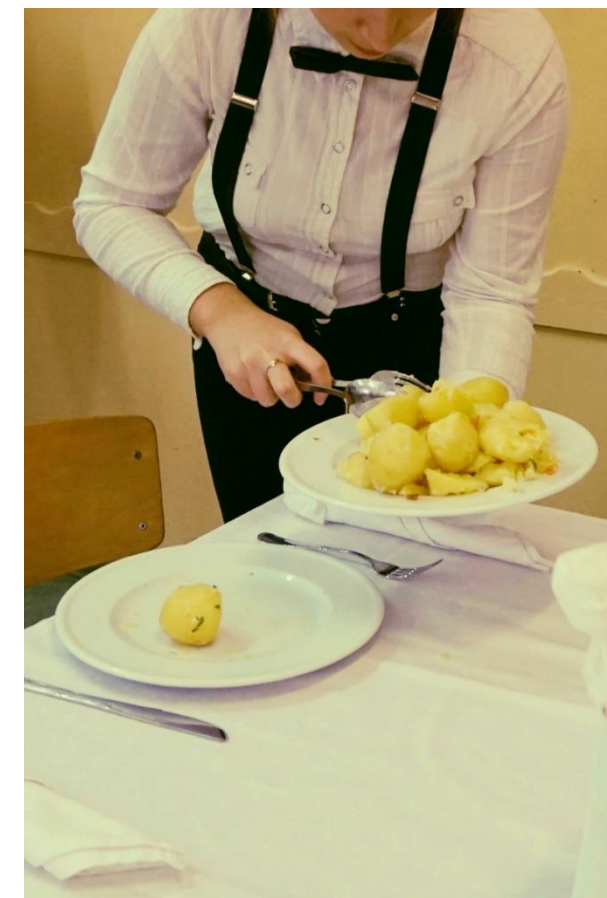
Metoda niemiecka doskonale nadaje się do obsługi a'la carte.

Metody obsługi gości

Metoda francuska

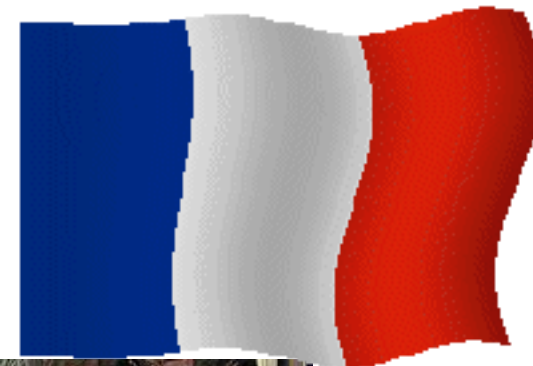
- **Metoda francuska** polega na serwowaniu potraw z naczyń wieloporcyjowych, np. półmisek na talerze gości.
- W zależności od tego, kto przekłada potrawę i w jaki sposób się to odbywa, wyróżniamy dwie odmiany tej metody:
  - metoda francuska A (pełna) - kelner nakłada z półmiska danie gościom na talerze
  - metoda francuska B (półpełna lub uproszczona) - gość sam przekłada potrawę z półmiska trzymanego przez kelnera

Metody obsługi gości

Metoda francuska

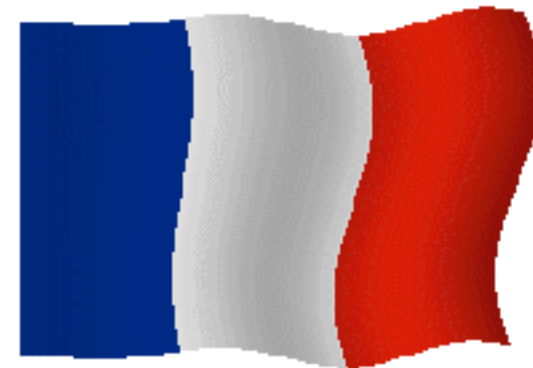
Metodą francuską możemy serwować:

- przystawki zimne i gorące
  - zupy
  - dania zasadnicze mięsne lub rybne
  - ciepłe dodatki do dań, np. ziemniaki puree, ryż, jarzyny itp.
  - ciasta i torty
  - Napoje
-
- Kelner odpowiada za estetyczne ułożenie potrawy na talerzu.
    - Zasady układania potrawy na talerzu:
    - talerz nie może być przeładowany
    - potrawa zasadnicza „na dole”
    - dodatki skrobiowe po prawej
    - warzywa po lewej
    - sosem polewamy jedynie mięso

Metody obsługi gości

Metoda francuska

ZALETY

- indywidualna obsługa
- goście decydują o wielkości porcji
- metoda widowiskowa

WADY

- metoda czasochłonna
- częste „przeszkadzanie” gościowi
- wygląd potraw na półmiskach zmienia się w czasie

Metoda francuska to najlepsza metoda do obsługi niewielkich przyjęć zasiadanych np. z okazji wizyty delegacji zagranicznej na których obowiązuje ustalone menu

Metody obsługi gości

Metoda angielska

Metoda angielska polega na serwowaniu potraw z wykorzystaniem stolika dostawianego do stolika gości.

- Metodą angielską podaje się:
  - Potrawy z mięsa oraz drobiu smażonego, pieczonego i duszonego, gdy konieczne jest ich tranżerowanie lub flambirowanie
  - Ryby smażone i pieczone, gdy konieczne jest ich filetowanie
  - Desery flambirowane
  - Duże skorupiaki wymagające tranżerowania
  - Owoce wymagające dzielenia
  - Sałatki i cocktaile
  - Wybrane napoje bezalkoholowe i alkoholowe

Tranżerowanie jest to estetyczne i fachowe rozbieranie oraz porcjowanie mięsa zwierząt rzeźnych, dziczyzny, drobiu i dzikiego ptactwa.

Metody obsługi gości

Metoda angielska

Zasady obsługi metodą angielską

- Kelner w obecności gości przygotowuje potrawę dzieląc ją na porcje, przekładając na talerz, uzupełnia dodatki, przyprawia, dekoruje i serwuje gościom. Podczas serwisu angielskiego kelner powinien stosować się do następujących zasad
  - Stać przodem do gości – nie wolno mu się odwracać ani nagle „znikać” (np. schylać się za stolikiem)
  - Podczas nakładania musi używać obu rąk – w prawej trzyma łyżkę a w lewej widelec
  - Powinien dbać o estetyczny wygląd potraw na talerzach oraz o porządek na stoliku
  - Sporządzając napoje powinien używać odpowiedniego sprzętu barmańskiego

Metody obsługi gości

Metoda angielska

Zasady obsługi metodą angielską

- Stolik pomocniczy lub wózek kelnerski może stać przy stoliku gości albo też być dostawiany dopiero w razie potrzeby. Wyposażenie stolika:
  - talerze dla gości
  - płyty podgrzewcze
  - zestaw do tranżerowania
  - sztucce serwisowe
  - Przyprawy
- Podczas podawania metodą angielską może współpracować dwóch kelnerów.

Metody obsługi gości

Metoda angielska

ZALETY

- daje gościom poczucie indywidualnej obsługi
- goście decydują o wielkości porcji i rodzaju potrawy
- metoda bardzo elegancka, gościom poświęca się dużo uwagi

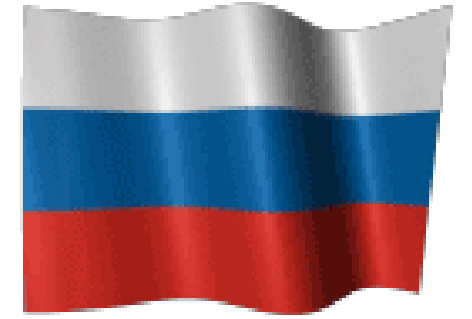
WADY

- wymaga specjalistycznego wyposażenia
- konieczne wysokie kwalifikacje personelu
- wymagane miejsce na stół dostawczy
- metoda czasochłonna

Metoda angielska to najlepsza metoda do obsługi małej liczby ważnych lub mających duże wymagania gości.

Metody obsługi gości

Metoda rosyjska

Metoda rosyjska

- zwana też stylem rodzinnym (familijnym), jest w gruncie rzeczy sposobem przygotowania całego nakrycia stołu.
- Polega na przygotowaniu nakryć oraz zimnych potraw na stole przed przyjściem gości.
- W czasie posiłku naczynia z potrawami „krążą” dookoła stołu pomiędzy gośćmi, którzy sami nakładają sobie wybrane porcje i podają je dalej, aby pozostali goście mogli się również sami obsłużyć.

Metody obsługi gości

Metoda rosyjska

W metodzie rosyjskiej:

- Obsługa kelnerska jest ograniczona do minimum i polega na:
  - podawaniu w określonym czasie ciepłych dań
  - nalewaniu napojów – mogą to również robić sami goście
  - uzupełnianiu brakujących potraw, dodatków i podawaniu przypraw
  - sprzątaniu brudnych naczyń i używanych sztućców
  - uzupełnianiu zastawy stołowej, szkła i sztućców
- Dania gorące można serwować gościom jedną z trzech metod:
  - wyporcjowane na talerzach – metoda niemiecka
  - serwując z półmisek na talerze – metoda francuska
  - ustawiając półmiski lub inne naczynia bezpośrednio na stole – metoda rosyjska

Metody obsługi gości

Metoda rosyjska

ZALETY

- całe nakrycie stołu przygotowuje się przed przyjściem gości
- metoda łatwa, polecana dla niedoświadczonego personelu
- goście właściwie obsługują się sami
- szybka metoda pozwalająca na obsługę większej liczby gości
- obsługa „nie ingeruje” w atmosferę przy stole

WADY

- metoda wymaga odpowiedniej liczby naczyń do wystawiania potraw na stół
- gościom poświęca się mniej uwagi

Metoda rosyjska to najlepsza metoda do obsługi przyjęć okolicznościowych rozpoczynających się w ściśle określonym czasie.

Metody obsługi gości

Serwis bufetowy

- **Serwis bufetowy** polega na atrakcyjnej ekspozycji licznych potraw w naczyniach wieloporcjowych na specjalnych stołach – bufetach.
- Typy bufetów
  - zamknięty dla wybranej grupy gości
  - Otwarty gdzie prowadzona jest sprzedaż np. dla gości restauracji
- Najbardziej popularne są bufety:
  - śniadaniowy
  - z przekąskami
  - obiadowy lub kolacyjny
  - sałatkowy
  - z deserami
  - na przyjęcia
  - z napojami

Metody obsługi gości

Serwis bufetowy

- **Układ stołów bufetowych zależy od:**
  - kształtu sali
  - liczby gości
  - rodzaju potraw
- **Sposoby ustawienia bufetów:**
  - w centralnym miejscu sali
  - wzdłuż ścian

Metody obsługi gości

Serwis bufetowy

Ułożenie potraw w bufecie

- Stoły bufetowe nakrywa się obrusem, a boczne powierzchnie upina się skirtingami.
- Jeżeli przewiduje się ułożenie potraw na różnych wysokościach, na stole ustawia się nakryte konstrukcje, tzw. nadbudówki.
- Jeżeli zestaw potraw w bufecie odpowiada wielodaniowemu obiadowi, wówczas kolejność wystawiania wynika z ich układu w klasycznym menu:
  - zimne przekąski, sałaty i sosy
  - zupy wraz z dodatkami
  - gorące dania główne z dodatkami i sosami
  - dania słodkie i sery
  - pieczywo

Metody obsługi gości

Serwis bufetowy

- Zasady przygotowywania bufetu:
  - atrakcyjny wygląd potraw
  - naczynia ustawione w jednym rzędzie
  - wyłożenie sztućców serwisowych
  - potrawy i dodatki zgrupowane blisko siebie
  - dania gorące w podgrzewaczach
  - napoje gorące w termosach
  - potrawy zimne w witrynach chłodniczych

Metody obsługi gości

Serwis bufetowy

- Obsługa kelnerska przy serwisie bufetowym:
  - doradzanie gościom, jeżeli sobie tego życzą
  - dbanie o porządek na stołach bufetowych
  - dbanie o estetyczny wygląd potraw na półmiskach i salaterkach
  - uzupełnianie brakujących potraw, talerzy i sztućców
  - serwowanie niektórych dań, takich jak gulasze, gorące dania mięsne oraz kawy i herbaty
  - zbieranie od gości brudnej zastawy

Kelnerzy obsługują gości także przy stolikach, realizując ich dodatkowe zamówienia lub też serwując do stolików napoje i desery.

Metody obsługi gości

Serwis bufetowy

ZALETY

- atrakcyjnie zaprezentowane dania zachęcają gości
- metoda pozwalająca na obsługę większej liczby gości
- metoda odciążająca kuchnię w godzinach szczytu
- goście sami zaspokajają swoje życzenia co do wielkości porcji i rodzaju potraw

WADY

- wymaga odpowiedniej liczby naczyń do wystawiania potraw na stół
- wymaga specjalistycznych urządzeń podgrzewczych i chłodniczych
- ciągła konieczność dbania o czystość i estetykę w bufetach
- goście niszczą dekoracje potraw
- goście często zamieniają sztuce do serwowania przez co mieszają się smaki potraw

Metoda bufetowa to najlepsza forma do obsługi zamkniętego grona gości.

Metody obsługi gości

Rodzaje i zastosowanie metod obsługi

Styl obsługi

Zastosowanie

Metoda niemiecka – serwis talerzowy, amerykański	<ul style="list-style-type: none"> • Do codziennej obsługi gości restauracji w systemie a'la carte oraz w systemach table d'hotel lub apart
Metoda francuska - serwis francuski	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcia zasiadane i bufety zasiadane
Metoda angielska - serwis angielski	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcia zasiadane dla niewielkiej liczby gości
Metoda rosyjska – serwis rosyjski	<ul style="list-style-type: none"> • Liczne przyjęcia zasiadane
Serwis bufetowy	<ul style="list-style-type: none"> • W restauracjach, barach np. bufety śniadaniowe, sałatkowe • Przyjęcia bufetowe, przyjęcia amerykańskie i bufety zasiadane
Room service	Do obsługi gości w pokojach hotelowych (dostępność usługi zależy od kategorii hotelu)

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

- Formy przyjęć dyplomatycznych

Przyjęcia stojące	Przyjęcia siedzące
Poranny aperitif	Poranne śniadanie robocze
Lampka wina	Lunch roboczy (business lunch)
Przyjęcia koktajlowe	Obiad (oficjalny lub roboczy)
Przyjęcia bufetowe	herbatka

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

- **PORANNE ŚNIADANIE ROBOCZE:**

- Organizowane często podczas wyjazdów za granicę
- Rozpoczyna się zazwyczaj między 7.30 a 8.30
- Trwa około 1 godziny
- Okazją może być spotkanie polityka z kilku wybranymi publicystami, biznesmenami, działaczami gospodarczymi
- Często najwyższy gość występuje z odczytem dla zaproszonych gości.
- W czasie konsumpcji rozmowa ma zazwyczaj charakter towarzyski.
- Dopiero po śniadaniu, podczas kawy uczestnicy spotkania przechodzą do zasadniczej rozmowy merytorycznej.

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

• LUNCH ROBOCZY (BUSINESS LUNCH)

- Jest bardzo powszechna i praktyczną formą kontaktów „ przy stole”.
- Podczas lunchu można w swobodnej i niezobowiązującej atmosferze omówić sprawy interesujące partnerów.
- Termin takiego spotkania i miejsce ustala się zazwyczaj przez telefon lub podczas okolicznościowej rozmowy w biurze czy na koktajlu kilka dni wcześniej.
- Storna inicjująca proponuje lokal i czas , zazwyczaj w południe (miedzy 12.00 a 14.00) , zamawia stolik.
- Restauracja musi być znana i o dobrej renomie.

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

• OBIAD

• Roboczy

- Rozpoczyna się pomiędzy 19.00 a 21.00 najczęściej jest to 20.00
- Przyjęcie dla ściśle określonej liczby zaproszonych gości. Menu lekkie zbliżone do menu lunchowego

- Oficjalny obiad (ang. State dinner) to oficjalne przyjęcie zasiadane wydawane dla gości a honorowego i zaproszonych gości

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

• HERBATKA

- Popularna forma spotkań towarzyskich pań działających w życiu społecznym czy politycznym.
- Służą nawiązaniu bliższych kontaktów pań, które posiadają dużo wolnego czasu w większym stopniu niż ich mężowie.
- Spotkania tego rodzaju może być poświęcone jakiemuś konkretnemu celowi np.
  - zorganizowanie imprezy charytatywnej
  - poinformowaniu o podejmowanych inicjatywach pań, których mężowie pełnią funkcje publiczne.

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze kons

• MENU NA PRZYJĘCIA DYPLMATYCZNE

- Dobór menu zależy od charakteru organizowanego przyjęcia, składu i liczby zaproszonych osób, pory roku i klimatu miejsca
- W menu należy uwzględnić
  - Preferencje gości
  - Zróżnicowanie smakowe i kolorystyczne
  - Dania powinny być przygotowane do jedzenia (np. filety)
  - Nie podaje się potraw wymagających użycia rąk
- Okolicznościowe karty menu

DEJEUNER OFFERT PAR
SA MAJESTE IMPERIALE HAILE SELASSIE I
EMPEREUR D'ETHIOPIE

EN L'HONNEUR
DE SON EXCELLENCE
LE PRESIDENT DU CONSEIL D'ETAT
DE LA REPUBLIQUE POPULAIRE
DE POLOGNE
ET MADAME EDWARD OCHAB

M E N U

Crème de céleris aux profiterolles

Carpe au court bouillon

Canard rôti aux pommes
Pommes frites

Poire au chocolat

Chablis 1961

Côtes-du-Rhône

Heidsieck, Dry Monopole

VARSOVIE-WILANÓW 19 SEPTEMBRE 1964

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

ARANŻACJA STOŁU I SALI NA PRZYJĘCIA DYPLOMATYCZNE

- Stół nakrywa się białym lub jasnym obrusem
- Należy unikać wyszukanych wzorów składania serwetek dla gości
- Na przyjęciach oficjalnych używać bardzo eleganckiej porcelany, szkła, i sztucców – niekiedy bogato zdobionych, kryształowych kieliszków czy srebrnych sztucców
- Zastawa stołowa raczej bez zdobień i ornamentów
- Unikać należy z nadmiernej dekoracji – na ogół żywe kompozycje kwiatowe i świece w wysokich świecznikach
- Stoły na przyjęcia robocze dekoruje się skromniej niż na oficjalne
- Dekoracja nie może zasłaniać osób siedzących naprzeciwko

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

REGUŁY PROTOKOŁU DYPLOMATYCZNEGO

Podstawowymi zasadami protokołu dyplomatycznego są zasady pierwszeństwa i starszeństwa zwane regułami *precedencji*.

- **ZASADA PIERWSZEŃSTWA**

Określa, które rangi dyplomatów są wyższe, a które niższe. Dotyczy również ustalenia procedencji stanowisk państwowych, w obrębie określonych struktur cywilnych, wojskowych, kościelnych, naukowych itp.

- **ZASADA STARSZEŃSTWA**

Określa procedencję wśród osób o tej samej randze lub klasie dyplomatycznej.

Kluczem do ustalenia starszeństwa jest początek rozpoczęcia misji lub objęcie danego stanowiska.

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

ZASADY ROZMIESZCZANIA UCZESTNIKÓW PRZYJĘĆ OFICJALNYCH

- **Przy rozmieszczaniu gości** na przyjęciach oficjalnych pomocna staje się lista gości przygotowana przez zleceniodawcę. Według tej listy uczestników przyjęcia dzieli się na dwie grupy:
  - GOSPODARZE
  - GOŚCIE.
- Kolejność w poszczególnych grupach zależy od hierarchii zajmowanych stanowisk i pełnionych funkcji.
- **W momencie planowania rozsadzania gości należy pamiętać o :**
  - najpierw wyznacza się miejsce/ miejsca honorowe.
  - miejsce/ miejsca gospodarzy wyznacza się blisko miejsca honorowego
  - o rozsadzaniu kolejnych gości decyduje ranga i pozycja każdego uczestnika.

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

MIEJSCE HONOROWE:

- Naprzeciw lub po prawej stronie gospodarza
- Na wprost drzwi wejściowych
- Na wprost okien
- **Wyznaczając miejsce honorowe należy kierować się regułami dotyczącymi położenia tego miejsca zależnie od stołu i gospodarza:**
  - przy stole podłużnym, tzw. Konferencyjnym (na kształt litery I lub O) , jest to miejsce na wprost drzwi wejściowych pośrodku dłuższego boku
  - przy stołach w kształcie litery E lub U jest to miejsce pośrodku zewnętrznej, poprzecznej części stołu także na wprost drzwi wejściowych
  - przy niesprzyjającym układzie Sali (np. drzwi wejściowe z boku), miejsce honorowe powinno znaleźć się na wprost okien , tyłem do ściany głównej.
- **Położenie miejsca honorowego względem miejsca gospodarza/ gospodarzy przyjęcia określają zasady:**
  - jeżeli gospodarzem przyjęcia jest **mężczyzna** – gość honorowy zajmuje miejsce na wprost niego przy stole podłużnym lub po jego prawej stronie , jeżeli stół m kształt litery E lub T.
  - jeżeli przyjęcie jest wydawane przez gospodynię i gospodarza dla gościa honorowego, którym jest mężczyzna, wyznacza się miejsce po prawej stronie gospodyni, a jego żonie po prawej stronie gospodarza.

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

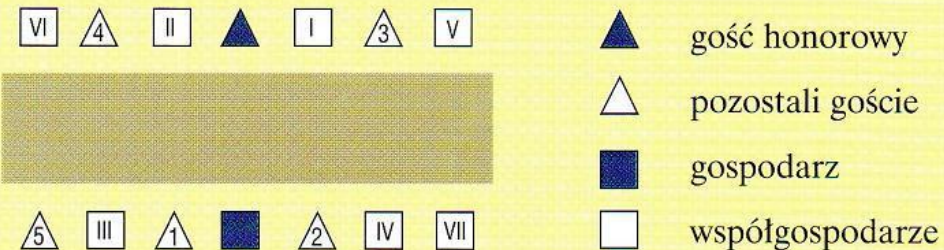
MIEJSCE GOSPODARZA PRZYJĘCIA

- Gospodarz przyjęcia biznesowego zajmują miejsce:
  - pośrodku dłuższego boku stołu konferencyjnego o kształcie litery *I* lub *O*
  - pośrodku poprzecznej części stołu mającego kształty litery *E* lub *T*
  - jeżeli miejsca są tylko po jednej ze stron stołu wówczas gospodarz przeznacza miejsce po swojej prawej stronie dla gościa honorowego

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

PRZYKŁADOWE ROZMIESZCZENIE GOŚCI

SCHEMAT ROZSADZENIA GOŚCI PRZJECIA BIZNESOWEGO

Gospodarz zajmuje miejsce pośrodku długiego boku – naprzeciwko siebie wyznacza miejsce dla gościa honorowego, Pana Nowaka. Drugi w hierarchii gość zajmuje miejsce nr 1 – po prawej stronie gospodarza, zaś po lewej gość znajdujący się na liście pod nr 2. Po prawej stronie gościa honorowego usiądzie współgospodarz nr I, a po lewej nr II. Pozostali goście zajmują miejsce na przemian stosownie do ich stanowisk i funkcji.

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

MIEJSCE GOSPODARZY PRZYJĘCIA

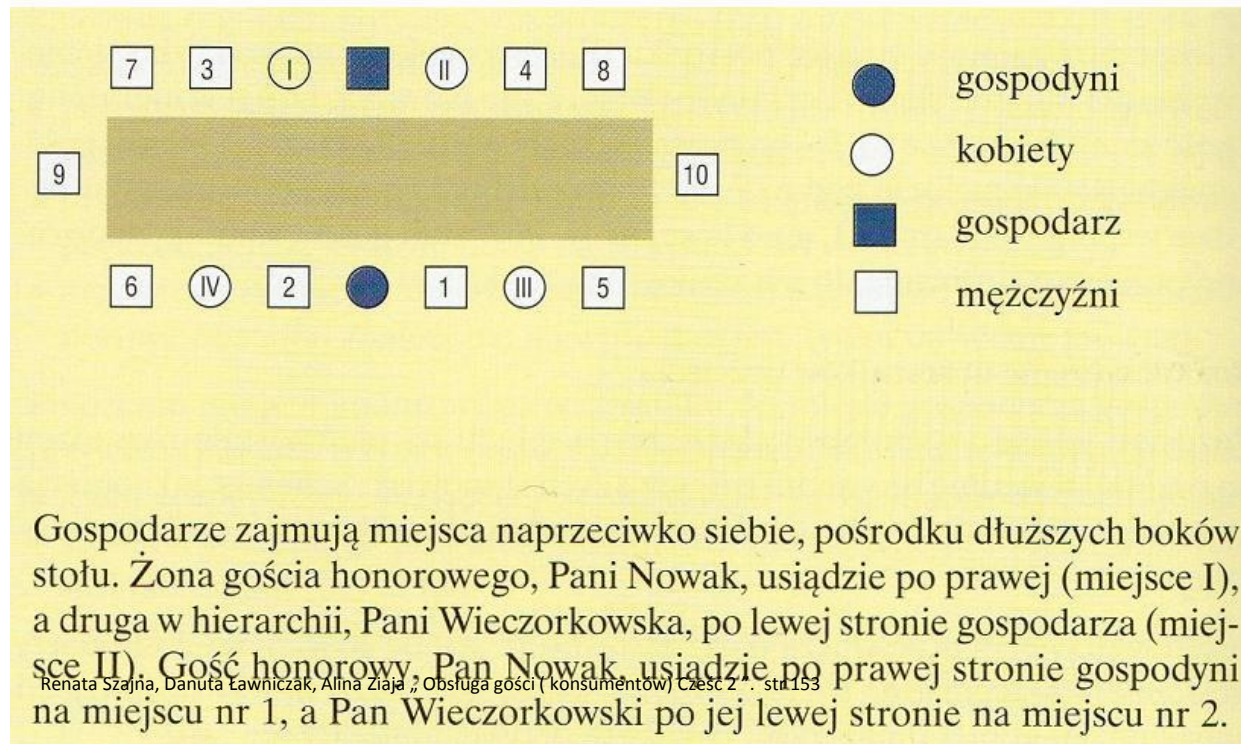
- Jeżeli funkcje gospodarza pełni para, zazwyczaj pozostali uczestnicy bankietu przychodzą także w parach.
- Położenie miejsc zależy od ułożenia stołu. Przy *I* lub *O* są dwa modele rozsadzania gospodarzy:
  - Francuski – gdy gospodarze siedzą naprzeciwko siebie pośrodku dłuższych boków stołu
  - Angielski – gdy gospodarze siedzą po przeciwległych krańcach stołu, przy jego krótszych bokach

Na bardzo dużych przyjęciach dla gości honorowych i gospodarzy przygotowuje się osobny stół. Pozostali goście zajmują miejsca przy innych stolikach

PRZYKŁADOWE ROZMIESZCZENIE GOŚCI

SCHEMAT ROZSADZENIA GOŚCI PRZYJĘCIA TOWARZYSKIEGO

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

ROZMIESZCZENIE UCZESTNIKÓW PRZYJĘCIA

- Pozostali goście oraz współgospodarze bez względu na płeć zostają rozsądzeni na przemian według hierarchii zajmowanych stanowisk. Schemat ten obowiązuje tylko, gdy w bankiecie uczestniczą goście bez osób towarzyszących.
- Jeżeli w przyjęciu uczestniczą pary, zarówno ze strony gości, jak i gospodarzy, wówczas, przystępując do rozsadzania gości, należy sporządzić nową listę, uwzględniającą udział kobiet i mężczyzn.
- Należy pamiętać o:
  - starszeństwo męża przechodzi na żonę (i na odwrót)
  - kobiety i mężczyźni rozsadzają się na przemian
  - Wyjątkowo obok siebie mogą usiąść dwaj mężczyźni, ale nie dwie kobiety
  - gościom, których stanowiska są równe, przyznaje się pierwszeństwo przed współgospodarzami, a goście zagranicznym przed krajowymi

Protokół dyplomatyczny oraz savoir-vivre w obsłudze konsumentów

OBSŁUGA KELNERSKA PRZYJĘĆ DYPLOMATYCZNYCH

- Oczekiwania od personelu obsługującego:
  - Wysokich kwalifikacji
  - Dobrej znajomości języków obcych
  - Znajomości i przestrzegania zasad savoir-vivre
  - Wiedzy o zwyczajach żywieniowych panujących w innych krajach i kulturach
  - Zachowania dyskrecji
- Metody obsługi – najczęściej francuska
- Kolejność obsługi
  - Gość honorowy jako pierwszy
  - Pozostali goście kolejno według zajmowanych miejsc
  - Ostatni obsługiwany jest gospodarz